



**1. Barri de Molins.** Nucli primitiu del poble de Pont de Molins. Amb documentació de nucli habitat des de segle XII (el Mas Joer). Durant varis segles va ser el coract u laboral, polític i econòmic de la població.



**2. Olivars de la serra d'en Jordà.** Es troben al llarg del camí que puja al santuari de la Mare de Déu del Roure. Són majoritàriament de la varietat picual, amb algunes de varietat culivell. Moltes tenen troncs centenaris, la majoria supervivents de "l'any de la fred" (1956).

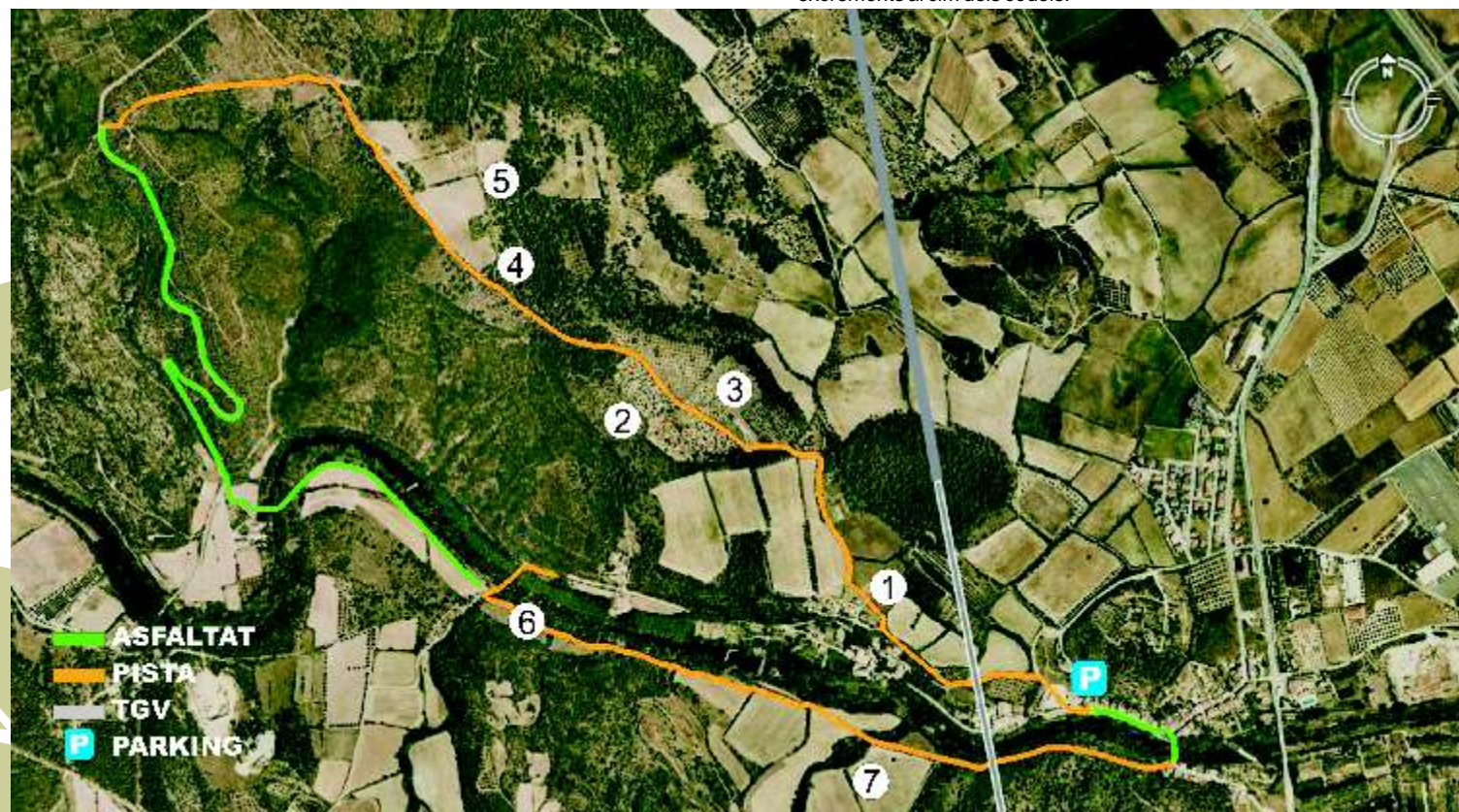


**3. Barraques de pedra seca.** Aquestes construccions són el patrimoni mut d'una època laboriosa, refugi de camperols, jornalers del camp i passavolants de tota mena. En aquesta zona són molt abundants, gairebé cada finca gran té la seva barraca.

Aquest itinerari és part del projecte de recuperació agro-forestal i social de la Muntanya del Roure, finançat per l'Obra Social de la Caixa i la Diputació de Girona. Aquest projecte ha permès la recuperació de murs de pedra seca, la millora forestal dels voltants del monestir del Roure, la creació d'una bassa per la fauna i l'obertura d'un camí abandonat, que ha possibilitat l'itinerari circular que us presentem.

L'itinerari té una longitud de 6,7 km i un desnivell d'uns 100 metres, i es pot recórrer en unes tres hores. El grau de dificultat és baix, amb alguns trams

asfaltats o encimentats. La primera part del recorregut passa entre olivars, ben farcits de petits ocells a l'època de les olives i on es pot veure alguna perdiu. La segona part transcorre entre garrigues i pinedes de pi blanc, on viuen abellerols, mallerengues i tallarols. Val la pena mirar al cel a la recerca de rapinyaires, com el xoriguer, l'aligot o l'àguila marcenca. Finalment, la tercera part segueix el curs de la Muga, on el bosc de ribera dona refugi a oriols i martinets de nit, i el riu és el lloc de pesca de blauets i llúdrigues. Encara que sigui molt difícil veure una llúdriga, podem trobar els seus excrements al cim dels còdols.



**6. Pont del Molí d'en Jordà.** Aquest pont va ser el pas per creuar la Muga en el camí de Pont de Molins a Les Escaules, abans que existís l'actual carretera comarcal. Construït a l'Alta Edat Mitjana, ha sofert nombroses modificacions a causa dels desperfectes de "les mugades" (avingudes de la Muga) fins a arribar als nostres dies.



**7. Ruïnes del castell de Molins.** També anomenat torre d'en Buach, formava part dels dotze castells defensius de la vila de Llers, quan conformava el límit del comtat de Besalú.



**4. La Creu.** Com explica la inscripció a la base, commemora la mort del "Generalísimo" de les tropes espanyoles, Luis Carvajal, en la cruenta batalla del Roure, dins de la guerra Gran o guerres de la Convenció (1794).



**5. Monestir de Santa Maria del Roure.** L'origen del conjunt de Santa Maria del Roure és una església romànica de la primera meitat del segle XII, relacionada amb el castell de Montmarí, amb una funció de torre de guaita avançada. A finals del segle XII s'instal·la l'ordre de Sant Agustí i, molt probablement, l'abat de Vilabertran (Lluís Berenguer, nascut a Llers i futur bisbe de Girona) funda el monestir. A començaments del segle XIV, el monestir es troba en un estat ruïnós pels assaltaments del comte d'Armanyac. El 1408 el Papa Benet XIII impulsa la reconstrucció del conjunt, que es fa seguint els canons de l'estil gòtic. El 1485 els Agustins són expulsats a causa de les guerres dels Remences. A principis del segle XVII es construeix l'església Nova i la Verge del Roure es converteix en la patrona de l'Empordà. A la segona meitat del segle XVII mor l'últim sacerdot que habitava al monestir. Durant les guerres contra els francesos (la guerra Gran, 1794), el monestir va servir de caserna a l'exèrcit espanyol i a causa de l'intercanvi de trets de canó amb els francesos, que ocupaven el castell de Mont-roig, el monestir va quedar destruït. El 1818 hi va haver un intent de reconstruir l'església Nova però va fracassar i el conjunt va quedar abandonat. Als anys vuitanta del segle XX es van fer treballs de consolidació a la façana principal i als arcs de l'església gòtica. Actualment, el monestir i el terreny del vessant oriental són propietat de l'Ajuntament de Pont de Molins.

# ALGUNS ARBRES DE RIBERA



**Pont de Molins.** Municipi de 500 habitants i un terme municipal de 8 km<sup>2</sup>. Pont de Molins apareix documentat al segle X, com una de les possessions del monestir de Sant Pere de Rodes. Va pertànyer a la vila de Llers fins al segle XVIII. L'abundància de roca calcària en el seu terme va ser origen de la indústria de l'obtenció de calç pel sistema de forns oberts. El nom de Pont de Molins fa referència a la quantitat de molins instal·lats a la vora del riu Muga.



**Vern** (*Alnus glutinosa*).  
Cast: Aliso. Arbre d'uns vint metres d'alçada, tronc força dret i fulles caduques i enganxoses. Fruits menuts en forma de pinyeta que sol quedar-se llarg temps a les branques. No se sol trobar lluny de les vores de l'aigua. Se'n poden observar exemplars ben desenvolupats a la zona del molí d'en Jordà.



**Freixe de fulla petita** (*Fraxinus angustifolia*). Cast: Fresno. Tronc dret, escorça d'un gris verdós, que es va clivellant en fer-se gran. Fulles compostes de 9 a 13 folíols. Les flors són poc vistoses i les llavors, molt abundants, tenen una mena d'ales que les ajuda a dispersar-se amb el vent. La seva fusta és resistent i valorada.

**Àlber** (*Populus alba*).  
Cast: Álamo blanco. A l'Empordà s'anomena arbre blanc. Arbre força alt (uns 25m), d'escorça blanca amb algunes bandes transversals fosques. Fulles blanques i més o menys peludes a la cara inferior. En podem observar uns exemplars vells i ben desenvolupats davant les Escoles, en el lloc que la gent del poble anomena "La plantada".



**Salze blanc** (*Salix alba*). Cast: Sauce. A l'Empordà se sol anomenar saule. Tronc dret, capçada ampla, fulles lanceolades, de punta estreta i estirada. També es pot trobar a les divisòries de conreus aprofitant la humitat dels recs. Des de molt antic l'escorça s'ha utilitzat en medicina per el contingut en salicina (principi actiu de l'aspirina). Les branquetes joves s'utilitzen en cistelleria perquè són molt flexibles.



**Pollancre** (*Populus nigra*). Cast: Chopo. Tronc dret, d'escorça pàl·lida i fulles verdes i lluintes. Juntament amb el plàtan, és l'arbre que es troba més sovint en plantacions, doncs és una espècie de creixement ràpid i de fusta tova, que s'empra per fabricar pasta de paper.



**Om** (*Ulmus minor*). Cast: Olmo. Presenta fulles asimètriques, doblement dentades. Les flors, que són menudes i verdoses, creixen abans que les fulles. La fusta és d'un to rogenc, dura, elàstica i força resistent a la humitat. Els oms han estat atacats per una greu malaltia, la grafiosi, que ha acabat amb la majoria d'exemplars madurs.

dibuixos: Toni Llobet

## Itinerari de la muntanya del Roure i ribes de la Muga

